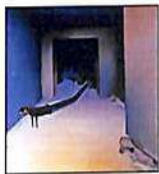

จริง-ฝัน-การเมือง-ชีวิต

จินตนาการ-อิง SURREALISM

ณ หอศิลป์วิทยานิทรธรณ์ สถาบันวิทยบริการ ชั้น7 อาคารมหาธีรราชานุสรณ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
1 เมษายน - 9 พฤษภาคม 2546 จ.- ศ. 8.00-19.00 น. ส. 9.00-16.00 น.วันอาทิตย์

Rama IX Art Museum Foundation

B-CAT-1-0015-2003
GRO-0013-04-2003

สมชัย หัตถกิจโกศล • เกียรติศักดิ์ ชานนารณ • สมพงษ์ อุดลยสารพันธุ์
จิระศักดิ์ พัฒนพงศ์ • นัยนา โชติสุข • ชชาติชาย ปุ้ยเปี้ย

SOMCHAI HATTAKITKOSOL • KIETTISAK CHANONNART • SOMPONG ADUONYASARAPAN
CHIRASAK PATTANAPONG • NAIYANA CHOTISUK • CHATCHAI PUIPIA

สมชัย หัตถกิจโกศล
SOMCHAI HATTAKITKOSOL

เกียรติศักดิ์ ชานนารณ
KIETTISAK CHANONNART

สมพงษ์ อุดยัธารพันธุ์
SOMPONG ADUONYASARAPAN

จิระศักดิ์ พัฒนพงษ์
CHIRASAK PATTANAPONG

นัยนา โชติสุข
NAIYANA CHOTISUK

ชาตชาย ปุยเปีย
CHATCHAI PUIPIA

Rama IX Art Museum Foundation

สมชัย หัตถกิจโกศล

SOMCHAI HATTAKITKOSOL

ช.ด. : พ.ศ. 2477 (ค.ศ. 1934)

มรณ : พ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000)

เกิด : กรุงเทพมหานคร (BANGKOK)

มูลนิธิ
หอศิลป์แห่งรัชกาลที่๙
RAMA IX ART MUSEUM FOUNDATION

พ.ศ. ๒๕๕๕

เกียรติศักดิ์ ชานนารก

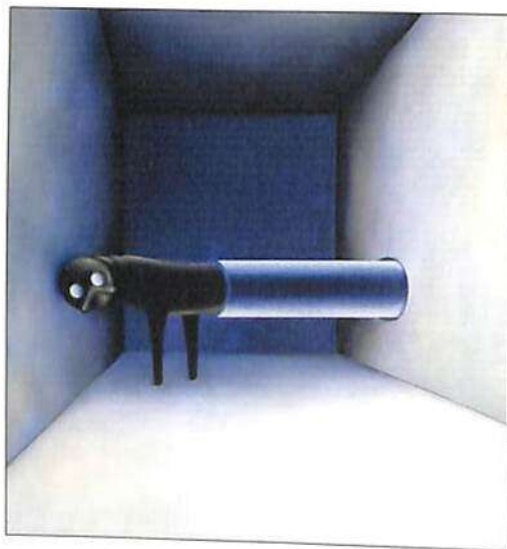
KIETTISAK CHANONNART

ช:ต: พ.ศ. 2486 (ค.ศ. 1943)

เกิด : กรุงเทพมหานคร (BANGKOK)

Rama IX Art Museum Foundation

สมพงษ์ อุดยัษฐาพันธุ์ SOMPONG ADUONYASARAPAN

ช:ต: พ.ศ. 2490 (ค.ศ. 1947)

เกิด : กรุงเทพมหานคร (BANGKOK)

จิระศักดิ์ พัฒนพงศ์

CHIRASAK PATTANAPONG

ช:ด:า : พ.ศ. 2499 (ค.ศ. 1956)

มรณ: พ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001)

เกิด : กรุงเทพมหานคร (BANGKOK)

Fama X Art Museum Foundation

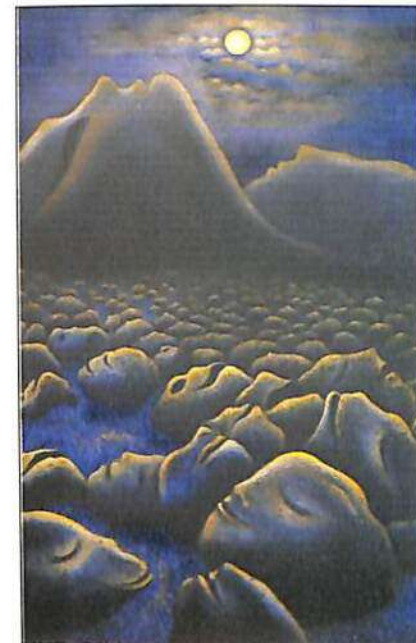
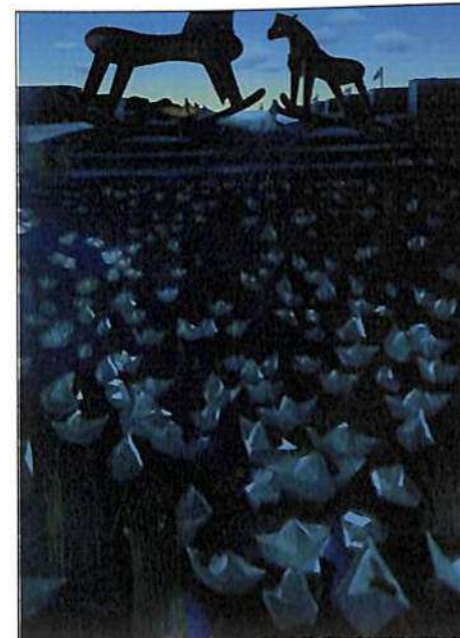

นัยนา โชติสุข

NAIYANA CHOTISUK

ช:ด:า: พ.ศ. 2500 (ค.ศ. 1957)

เกิด : อโยธยา (AYUTHAYA)

CHATCHAI PUIPIA

เกิด : มหาสารคาม (MAHASARAKHAM)

Rama X Muse

"SOFT CONSTRUCTION WITH BOILED BEANS : PREMONITION OF CIVIL WAR, 1936, OIL ON CANVAS, 100 X 99 CM. BY SALVADOR DALI

ศิลปะลัทธิ SURREALISM ก็เป็น
 เจกเช่นศิลปะในลัทธิสายสกุลอื่นๆ อาทิ
 REALISTIC, IMPRESSIONISM,
 EXPRESSIONISM, ABSTRACT, POP
 ART หรือ CONCEPTUAL ART ที่ล้วน
 ถือกำเนิดเกิดขึ้นจากสังคมโลกตะวันตก
 ซึ่งสังคมไทยหยิบนำมาใช้เป็นรากฐานใน
 การศึกษาเรียนรู้ เป็นต้นแบบเพื่อการริเริ่ม
 ฝึกฝนทดลอง ค้นคว้ากระทำตาม ก่อนจะ
 พัฒนาดัดแปลง คลี่คลายให้เป็นไปใน
 แนวทางที่เหมาะสมกับตนเองอีกทอดหนึ่ง
 เป็นการแปรเปลี่ยนที่ได้รับการปรับปรุง
 เพื่อให้เกิดคุณลักษณะทางรูปแบบ-เทคนิค

จินตนาการ
จิตใต้สำนึก
เหนือจริง
ถึง SURREALISM

โดย...ไพศาล ธีรพงศ์วิษณุพร

กลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาเรื่องราว ความคิดจินตนาการ อารมณ์ความรู้สึก ที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับลักษณะนิสัยของผู้คนในสังคมไทย ที่จะมากจะน้อย ย่อมมีรากฐานชีวิต มีพื้นเพภูมิหลังทางด้านวัฒนธรรม-อารยธรรม มีชนบความเชื่อที่แตกต่างจากตะวันตกในระดับหนึ่ง

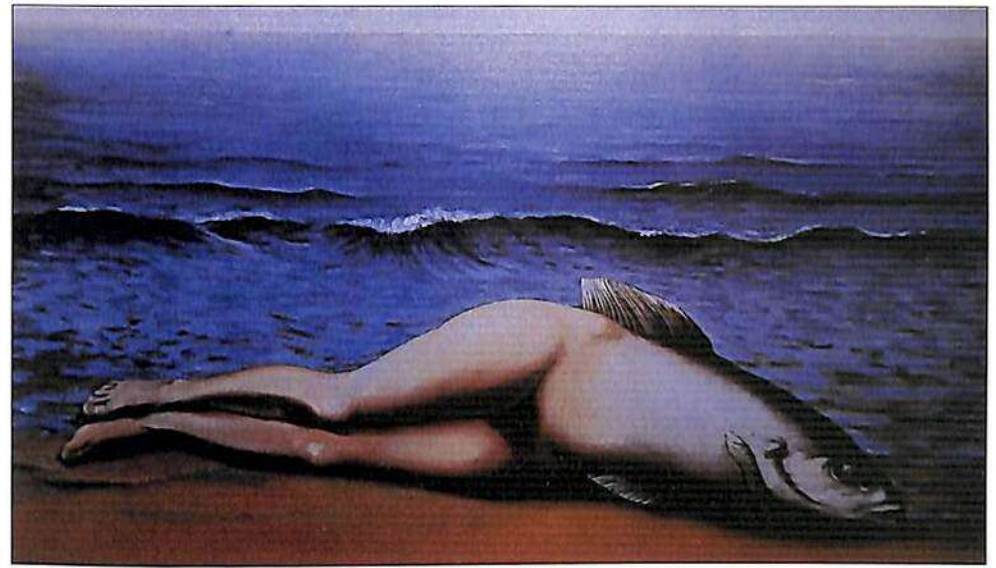
และคุณสมบัติดังกล่าว...ได้ถูกนำมาผสมซ้อน คลุกเคล้าปะปนเข้ากับรูปแบบแนวคิดของลัทธิศิลปะจากตะวันตกทั้งหลาย ตามขั้นเชิงทักษะความสามารถ ความชำนาญจัดเจน การวิเคราะห์ตีความเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ กระทั่งสร้างสรรค์ออกมาเป็นชิ้นงาน โดยบุคลากรด้านศิลปะบ้านเรา ที่แต่ละคนล้วนมุ่งนำพาผลผลิตของพวกเขา ให้ก้าวเข้าสู่การคลี่คลายเปลี่ยนแปลงอย่างแตกต่างระหว่างกันตลอดเวลา

ซึ่งบรรดาลัทธิศิลปะที่สังคมไทยได้รับอิทธิพลหรือแบบอย่างจากตะวันตก จะนำมาผสมผสานสร้างสรรค์ พัฒนาคลี่คลายอย่างหลากหลาย จัดแสดงในรูปนิทรรศการให้ปรากฏอยู่จนทุกวันนี้ นั่น กล่าวได้ว่าลัทธิศิลปะแนว SURREALISM ค่อนข้างจะได้รับความนิยมสนใจจากคนทำงานศิลปะเมืองไทย ด้วยการหยิบนำไปศึกษาต่อยอด พัฒนาคลี่คลาย สร้างสรรค์เป็นชิ้นงานเพียงน้อยนิด เทียบไม่ได้กับความสนใจที่ผู้คนพึงมีต่อศิลปะสายสกุลอื่นๆ อย่าง REALISTIC, IMPRESSIONISM, ABSTRACT หรือกลุ่ม CONCEPTUAL ART ทั้งปวงเลย

แม้ในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งได้แก่หลังปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา สังคมศิลปะเมืองไทย ภายใต้บรรยากาศการเมืองการปกครองที่เกิดการแปรเปลี่ยนในระดับหนึ่ง อันเป็นผลสืบเนื่องจากเหตุการณ์สำคัญ 2 เหตุการณ์ คือเหตุการณ์วันวิปโยคเมื่อ 14 ตุลาคม 2519 และเหตุการณ์วันล้อมฆ่าบักลั้งเมื่อ 6 ตุลาคม 2519 ได้ก่อให้เกิดกระแสความนิยมในหมู่คนทำงานศิลปะวัยหนุ่มสาวของเมืองไทยยุคนั้น ที่หันเหมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยรูปแบบ “เหนือจริง” สะท้อนภาพชีวิตผู้คน บอกเล่าเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจความเป็นอยู่ที่เต็มไปด้วยความผันผวน-เหลื่อมล้ำ-แตกต่างระหว่างชนชั้น ขณะที่กลไกการเมืองก็พร่องแห้วไม่เท่าเทียม สิทธิเสรีภาพของประชาชนไทยในการคิด-พูด-แสดงออก ล้วนถูกจำกัดควบคุมให้อยู่ในกรอบอำนาจที่เผด็จการทหารกำหนดกดไว้

เป็นรูปแบบศิลปะที่มีลักษณะประหลาดแปลกตา สื่อสะท้อนด้วยรูปทรงอันผิดต่างจากธรรมชาติ อยู่นอกเหนือสภาพความเป็นจริงที่ผู้คนคุ้นเคย ซึ่งได้รับอิทธิพล...ได้รับแรงบันดาลใจมาจากภาพผลงานของสมาชิกกลุ่มลัทธิ SURREALISM ตะวันตกบางคน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือภาชนะรองรับความรู้สึกนึกคิด ถ่ายทอดประสบการณ์เรื่องราวที่แต่ละคนปรารถนาบอกเล่านำเสนอ ไปสู่การเสวยรับของสังคมอย่างคึกคักแพร่หลาย ก่อนจะก้าวถึงจุดชะงักงันอย่างรวดเร็วในเวลาไม่กี่ปีให้หลังถัดมา

สถานการณ์ดังกล่าว เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่คนทำงานศิลปะแบบ “เหนือจริง” รุ่นหนุ่มสาวหน้าใหม่ในยุคสมัยนั้น ไม่สามารถสร้างสรรค์ผลงานของแต่ละคน ให้มีส่วนแปลกใหม่ที่แตกต่างจากกันได้ อีกทั้งการใช้รูปทรงสัญลักษณ์บอกเล่าเรื่องราวผ่านชิ้นงาน ล้วนเป็นไปอย่างซ้ำซาก...เหมือนคล้ายกันจนขาดไร้ความน่าสนใจ ด้านเนื้อหาเรื่องราวที่หยิบเลือกมา

บอกเล่าวิพากษ์ตีแผ่ ก็ขาดประเด็นขาดแง่มุมที่โดดเด่น จนสามารถกระตุ้นเร้าให้ผู้ชมร่วมตระหนักขบคิด มีลักษณะการนำเสนอที่เรียกว่า “เป็นสูตรสำเร็จ” อย่างน่าเบื่อหน่าย

สรุปได้ว่าผลงานแบบ “เหนือจริง” ที่สะท้อนเหตุการณ์ความคิดอันเกี่ยวเนื่องกับสังคมในขณะเวลานั้น ดำเนินไปอย่างจำเจ ผู้สร้างงานโดยส่วนใหญ่ที่เป็นวัยหนุ่มสาว ล้วนไม่สามารถค้นพบวิถีทางเพื่อพัฒนาคลี่คลายชิ้นงานศิลปะของพวกเขาและเธอ ให้เกิดการเติบโตเปลี่ยนแปลง มีเสน่ห์น่าสนใจชวนติดตามเสพชมอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่ประสบการณ์ความคิดของพวกเขาหรือเธอแต่ละคน ซึ่งมีต่อเหตุการณ์เรื่องราวต่างๆ ในสังคม ก็ถูกวิเคราะห์นำเสนออย่างผิวเผินฉาบฉวย บ้างก็ยังไม่ตกผลึก จึงไม่สามารถคัดแยกกลั่นกรองข้อมูลจนหยั่งรู้เท่าทันชัดเจนกับประเด็นที่ตนสนใจ กระทั่งค้นพบเหลี่ยมมุมอันหลากหลาย เพื่อหยิบจับมาถ่ายทอดเป็นชิ้นงานได้อย่างสมบูรณ์ลงตัว

ประกอบกับที่โดยส่วนใหญ่...ต่างขาดความมุ่งมั่นที่จะก้าวเดินไปบนถนนศิลปะสายยาวไกล เส้นทางที่มีทั้งอุปสรรคปัญหา มีความยากลำบากกวารอคอยพิสูจน์มนสิการของพวกเขาพวกเขาเธอ เหล่านั้นอยู่มากมาย เพราะการทำงานศิลปะให้สามารถดำรงสถานภาพไว้ได้ยืนนานมั่นคงในสังคมไทย นอกจากทักษะฝีมือ ความสามารถที่ผ่านการฝึกฝนเคี่ยวกรำมาอย่างหนักหน่วงแล้ว ยังต้องพึ่งพาการทุ่มเทคิดค้น พัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะอย่างต่อเนื่อง...เอาจริงเอาจัง เนื่องจากความสำเร็จที่คนทำงานศิลปะแต่ละคนพึงพบเจอในชีวิต จะมาถึงได้ก็ด้วยการทุ่มเทความมานะพากเพียร เพื่อมุ่งทำงานอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลาทั้งสิ้นนั่นเอง นอกจากนี้...ยังต้องสามารถจัดสรรจัดการปัญหาด้านเศรษฐกิจการยังชีพของตน ให้มีความสอดคล้องลงตัวกับสถานภาพความเป็นคนทำงานศิลปะที่ต่างยึดกระทำอีกด้วย

ล่องลอยจนถึงปัจจุบันนี้ ละแวก
วงศิลปะเมืองไทย...ดูเหมือนจะเหลือคน
ทำงานศิลปะในแบบแผนแนวทาง “เหนือ
จริง” ที่อ้างอิงอิทธิพล...หรือได้รับแรง
บันดาลใจบางส่วนเสียมาจากผลงานศิลปะ
ในลัทธิ SURREALISM แห่งตะวันตก
บางคนอยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งกล่าวได้ว่าไม่มาก
ไม่มายเท่าใดนัก หากนำไปเทียบวัดกับ
ปริมาณคนทำงานศิลปะสร้างสรรค์ตาม
แบบสกุลลัทธิศิลปะยอดเยี่ยมอื่นๆ ใน
เมืองไทย อย่าง REALISTIC, IMPRES-
SIONISM, ABSTRACT หรือศิลปะไทย
ประเพณีสมัยใหม่ทั้งหลายทั้งปวง และ
จำนวนที่คงเหลือเหล่านี้ ด้านหนึ่งย่อมเป็น
ผลจากการคัดย่อของวันเวลา ที่ถือเป็น
บทพิสูจน์ตรวจสอบ เพื่อกลั่นกรองให้คงเหลือไว้ซึ่งบุคลากรที่แน่วแน่กับการสร้างงานแบบ
“เหนือจริง” อย่างชัดเจน

ซึ่งภาพผลงานของ สมชัย หัตถกิจโกศล, เกรียรติศักดิ์ ชานนารถ, สมพงษ์ อุดลย์-
สารพันธ์ุ, จิระศักดิ์ พัฒนพงศ์, นัยนา ไซติสุข และหรือ ชาติชาย ปุยเปีย ล้วนพิสูจน์ยืนยันให้
เราท่านรู้เห็นแจ่มแจ้งทีเดียว ว่าพวกเขาและเธอแต่ละคน ต่างมุ่งมั่นเลือกสรรกลั่นกรองเอา
รูปแบบของศิลปะ SURREALISM ในแบบ FIGURATIVE หรือ NATURALISTIC
SURREALISM ที่พบเห็นได้อย่างคุ้นเคยจากชิ้นงานของสมาชิกและอดีตสมาชิกกลุ่มศิลปะ
SURREALISM นาม ซัลวาดอร์ ดาลี (SALVADOR DALI) เรอเน่ มากริตต์ (RENE
MAGRITTE) ปอล เดลวัวซ์ (PAUL DELVAUX) รวมเลยถึงภาพผลงานบางส่วน ของ มาร์ก
ชากาล (MARC CHAGALL) จอร์จิโอ เดอ คิริโก (GIORGIO DE CHIRICO) เฮนรี รูสโซ่
(HENRI ROUSSEAU) ฮีโรนีมุส บอช (HIERONYMUS BOSCH) ที่พวก SURREALISM
ให้การยกย่องยอมรับว่าผลงานเหล่านั้น มีคุณสมบัติสอดคล้องกับเป้าหมายแนวคิดของศิลปะ
SURREALISM ตามนิยามที่ อองเดร เบรตง (ANDRE BRETON) กับผองเพื่อนกำหนด
สถาปนาเอาไว้ตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. 1924 (พ.ศ. 2467) มาใช้เป็นภาษาระองรับประสบการณ์ความคิด
จินตนาการ อารมณ์ความรู้สึก ความฝันความหวัง ตลอดจนเรื่องราวปรากฏการณ์จากจิตสำนึก-
จิตใต้สำนึกของแต่ละคน

Rama IX Art Museum Foundation

คนทำงานศิลปะแต่ละคน ด้วยแรงมุ่งมั่นที่โดดเด่นแตกต่างกันไปอย่างน่าสนใจ

ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรมสะท้อนปัญหาสังคมของคนศิลปะรุ่นเก่าก่อนอย่าง สมชัย
หัตถกิจโกศล ที่ล้มตายจากลาไปเมื่อปี พ.ศ.2543 กับขววัย 66 ปี หรือจิตรกรรมถ่ายทอด
ประสบการณ์จินตนาการ บอกเล่าความรู้สึกจากจิตใต้สำนึกหลากหลายของ เกรียรติศักดิ์ ชานนารถ
ภาพทุ่งฝันบรรยากาศสีสันสดสวยจากสำนึกความคิดภายในของ สมพงษ์ อุดลย์สารพันธ์ุ ผลงาน
ภาพทิวทัศน์สังคม-การเมืองการปกครอง ปอกเปลือกเปิดเปลือยสัญชาตญาณบางด้านของตน
รวมถึงชิ้นงานภาพพิมพ์กับจิตรกรรมนำเสนอจินตนาการจิตใต้สำนึก ผสานความทรงจำความคิด
คำนึง โดยลูกหม้อคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เยี่ยง...
นัยนา ไซติสุข ล่องลอยจนถึงคนศิลปะรุ่นหลังที่ร่วมสถาบันเดียวกันอย่าง ชาติชาย ปุยเปีย ผู้มี
ผลงานแสดงเนื้อหาวิพากษ์พฤติกรรมมนุษย์ที่เข้มข้น เสียดสีกระแทกกระทั้นความรู้สึกนึกคิด
ของผู้เสพชมด้วยความลุ่มลึกคมคาย ทำทลายให้ตกตามไตร่ตรองอย่างโดดเด่น

นอกเหนือจากนี้ ยังมีคนศิลปะของเมืองไทยอีกจำนวนหนึ่ง ที่สนใจรักชอบการสร้างสรรค
ผลงานสะท้อนความรู้สึกนึกคิดของพวกเขาพวกเธอ ด้วยศิลปะแบบ “เหนือจริง” ซึ่งคงปฏิเสธ
มิได้เลย ว่าล้วนทอดรับอิทธิพล และเปิดรับแบบอย่างที่เกิดแรงบันดาลใจมาจากผลงานของ
เหล่าศิลปินที่เคยร่วมกลุ่มลัทธิศิลปะ SURREALISM ในซีกโลกตะวันตกด้วยกันทั้งสิ้น โดยเฉพาะ
ภาพผลงานของบุคคลที่อาจถือได้ว่าเป็นเสมือนตัวแทน SURREALISM สำหรับสังคมคนศิลปะ
ในเมืองไทย นั่นก็คือ ซัลวาดอร์ ดาลี และ เรอเน่ มากริตต์

ถึงแม้ว่า ซัลวาดอร์ ดาลี จะถูกขับไล่ออกจากกลุ่ม SURREALISM ตั้งแต่ปี ค.ศ.1940
(พ.ศ.2483) และพวก SURREALISM ก็ไม่ให้การยอมรับ ว่าผลงานที่ ซัลวาดอร์ ดาลี
สร้างสรรค์ขึ้น...ภายหลังปี ค.ศ.1940 จะมีคุณสมบัติของความเป็น SURREALISM อีกเลย

ชิ้นงานจิตรกรรมภาพพิมพ์
เพียงบางส่วนเสี้ยวของคน
ทำงานศิลปะ ทั้ง 6 ที่คัดสรรมา
จัดแสดงอยู่ในนิทรรศการ
“จริง-ฝัน-การเมือง-ชีวิต-
จินตนาการ-อิง SURREA-
LISM” ณ หอศิลป์วิทยานิเทศน์
สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในครั้งนี้ต่าง
สะท้อน บอกเล่าเรื่องราวและ
บุคลิกเฉพาะ อันเป็นตัวตนของ

ก็ตาม ทว่า...สำหรับกับผู้คนในแวดวงศิลปะเมืองไทย ยังคงให้การยกย่องยอมรับว่ารูปแบบผลงานเหมือนอย่าง ที่ ชัลวาดอร์ ดาลี สร้างสรรค์ให้ปรากฏ ทั้งก่อนปี ค.ศ. 1940 และหลังจากปี 1940 เป็นต้นมา ยังคงเป็นศิลปะที่จัดอยู่ในสายสกุล SURREALISM ไม่เปลี่ยนแปลง

จึงอาจกล่าวได้ว่านิยามความหมายอันชัดเจนแท้จริงของงานศิลปะ ที่ระบุว่าไม่มีความเป็น SURREALISM ตามทัศนะความคิดความเชื่อของสังคมศิลปะตะวันตก แต่ผลผลิตเหล่านั้น บางส่วน กลับมีคุณสมบัติของความเป็น SURREALISM ในสายตา...ในทัศนะความคิดของสังคมศิลปะเมืองไทย ทั้งนี้ทั้งนั้น...อาจกล่าวได้ว่าตัวบ่งชี้ที่สำคัญ สำหรับการระบุแยกแยะว่างานศิลปะชิ้นใดเป็น SURREALISM หรือไม่เช่นนั้น ในสังคมไทย...มีเงื่อนไขรายละเอียดที่แตกต่างไปจากตะวันตกระดับหนึ่งแน่นอน

เพราะการที่จะระบุว่าผลผลิตชิ้นใด มีความเป็นหรือไม่เป็น SURREALISM นั้น ตามมาตรฐานแนวคิดของตะวันตก ไม่เพียงแต่จะไม่ยึดถือเอาด้านรูปแบบที่ปรากฏให้เห็นอยู่บนชิ้นงาน เป็นจุดสำคัญของการบ่งชี้แล้ว กลับพิจารณาเน้นลึกลงไปที่ประเด็นความคิด และจุดมุ่งหมายที่ผลงานชิ้นนั้นๆ ได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นมาเป็นสำคัญอันดับแรก ว่างานชิ้นนั้นก้าวสมบุรณ์ถึงขั้น “ทำลาย-ต่อต้าน-ล้มล้าง-เปลี่ยนแปลง” สังคมหรือวิถีความคิด-ความเป็นอยู่ในสภาพปัจจุบันของมนุษย์หรือไม่ มีการใช้เรื่องเพศเรื่องกามารมณ์เป็นเครื่องมือทรงประสิทธิภาพ ในการเจาะทะลวงสั่นคลอนความรู้สึกนึกคิดของผู้คนในสังคมอย่างหนักหน่วงรุนแรง เข้มข้นตรงเป้าแค่ไหนอย่างไรบ้าง

มาตรฐานความเป็น SURREALISM หรือไม่เช่นนั้น สำหรับกับสังคมศิลปะในซีกโลกตะวันตก จึงมิได้ยึดถือหรือให้ความสำคัญอยู่กับรูปแบบภาพลักษณ์ อันเป็นเปลือกนอกผิวเผินของงานแต่ละชิ้น หากแต่ถือเอาประเด็นความคิด จินตนาการเรื่องราวที่สะท้อนถ่ายทอดอยู่ในตัวผลงาน เป็นปัจจัยขั้นต้นของการพิจารณาบ่งชี้ ฉะนั้น...แม้ว่างานชิ้นนั้นๆ จะนำเสนอเนื้อหาความรู้สึก ด้วยรูปทรงสัญลักษณ์ฟุ้งฝันในสภาพบิดผันผิดธรรมชาติ ไม่เหมือนกับสิ่งที่มีอยู่จริงในโลกความจริง แต่ถ้ามิได้มีประเด็นเนื้อหา หรือมีเป้าหมายมุ่งไปในทิศทางของการต่อต้านล้มล้างความคิดความเชื่อเดิมๆ ของสังคม โดยใช้กามารมณ์เป็นอุปกรณ์เครื่องมือส่วนสำคัญ ในการทะลวงฝ่า ทำลายสั่นคลอนจิตใจผู้คนแล้ว พวก SURREALISM ตะวันตก ย่อมไม่นับรวม...หรือจัดให้ผลงานนั้นๆ เป็นศิลปะสกุลลัทธิ SURREALISM แน่แน่นอน

ศิลปะแบบ “เหนือจริง” ที่สังคมไทยได้รับแรงบันดาลใจ ได้แบบอย่าง ได้รับอิทธิพลเริ่มต้น มาจากผลงานของพวก SURREALISM บางคน ซึ่งปรากฏให้พบเห็นอยู่ในผลงานของคนทำงานศิลปะทั้ง 6 คนนี้ และหรือใครอื่นอีกหลายคน ได้ช่วยสะท้อนฉายภาพให้เราทราตรู้เห็นร่วมกันในระดับหนึ่ง ว่าศิลปะในลักษณะแนวทางเช่นนี้ แม้จะมีได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เทียบเท่าศิลปะแบบอย่างแนวทางอื่นๆก็ตาม ทว่า...ก็มีสถานภาพ...มีก้ำกึ่งที่ชัดเจนมั่นคงของมันเอง และส่วนเลี้ยวความเคลื่อนไหวเป็นไปของลมหายใจศิลปะแบบ “เหนือจริง”

ของบ้านเรา นี้ จะมากจะน้อย ผู้เขียนเชื่อมั่นและแน่ใจว่าย่อมมีความแตกต่างจากศิลปะแบบ SURREALISM ของตะวันตกที่ถือเป็นต้นแบบอย่างแน่นอน ขณะเดียวกัน ผลงานของพวกเขาแต่ละคน ก็ช่วยสะท้อนให้เราสัมผัสได้ถึงตัวตนอันเป็นบุคลิก...เป็นคุณลักษณะเฉพาะของสังคมไทยในซีกโลกฝั่งตะวันออก...ควบคู่ไปพร้อมกันด้วย

จุดหนึ่งที่วาดหวังจากการสรรหา...หยาบยืม...รวบรวมผลงานเหล่านี้ มาจัดแสดงในรูปนิทรรศการศิลปะนั้น ผู้เขียนคาดหวังว่าคงช่วยกระตุ้นบอกเล่าแก่ผู้ชมผู้สนใจทั้งหลายทั่วไป เพื่อให้ร่วมเป็นประจักษ์พยานรับรู้ถึงก้ำกึ่งความเคลื่อนไหวที่เป็นอยู่ของกระแสงานศิลปะอีกแนวทางหนึ่ง ซึ่งยังคงได้รับการสร้างสรรค์ เผยแพร่ให้ได้พบเห็นอยู่เป็นระยะๆ เพราะในระดับหนึ่ง...เสนอความน่าสนใจของรูปทรงสัญลักษณ์ที่แลดูสวยงามแปลกตา ดังปรากฏให้เห็นอยู่ในชิ้นงานของพวกเขาพวกเธอแต่ละคน น่าจะส่งแรงสะกิดให้เกิดภาวะกระเพื่อมไหวต่อจินตนาการความรู้สึกของผู้คน รวมถึงบุคลากรด้านศิลปะรุ่นหนุ่มสาว พ.ศ. ปัจจุบัน ที่อาจหันมาใส่ใจในวิถีทางของศิลปะแนวนี้เพิ่มขึ้น เพื่อที่จะได้มีเลือดเนื้อความคิดใหม่ๆ มาร่วมสร้างสรรค์ชิ้นงานที่โดดเด่น แลคมคมน่าสนใจอย่างแปลกต่าง กระตุ้นเร้าชีพจรลมหายใจของศิลปะในวันพรุ่งนี้ได้บ้าง

และวาดหวังว่าผลงานบางชิ้นของใครบางคน หรืองานทุกชิ้นของคนทำงานศิลปะแบบ “เหนือจริง” ทั้ง 6 คน จะสามารถโน้มน้าชักชวนให้สังคมไทย หันมาสนับสนุนศิลปะลักษณะนี้ในทิศทางที่ศิลปะพึงมีต่อชุมชนของตน เพื่อที่ว่าจะช่วยกระตุ้นเตือนให้ผู้นำรัฐบาลเมืองไทยมองเห็นถึงความจำเป็นสำหรับการสนับสนุนส่งเสริม จัดสร้างอาคาร “หอศิลป์” หรือ “พิพิธภัณฑ์ศิลปะ” อย่างเป็นเรื่องเป็นราว เป็นรูปธรรมจริงจังเสียที

ก็ไม่ว่าสังคมไทยยังต้องทนรอคอยอีกนานไกลแค่ไหน และต้องเฝ้าผลายุวันคืนไปอีกมากมายเพียงใด กว่าที่จินตนาการความฝันอันหลากหลาย ทั้งของสังคมศิลปะและในชีวิตผู้คน จะไม่เป็นเพียงฝันฟุ้งฝันรำมัว...ล่องลอยเลือนหายไปกับห้วงเวลาที่ผ่านเลย ดูจเดียวกับที่เป็นผ่านมานับนานศตวรรษ สำหรับความฟุ้งฝันลุ่มๆ แล้งๆ ที่ว่าด้วยการมี “หอศิลป์” ประจำเมืองหลวงกรุงเทพฯ อย่างโอ่อ่าใหญ่โต สมบูรณ์เพียบพร้อมสมศักดิ์ศรีประเทศที่ได้ชื่อว่ามียากเหง้าอารยธรรม-วัฒนธรรมของตัว...เก่าแก่ยืนนานนับร้อยๆ ปีเสียที.

Rama IX Art Museum Foundation

ขอขอบคุณ

ศ.ดร.สดชื่น ชัยประสาน

คุณบุญชัย เบญจรงคกุล

คุณนิษฐา หัตถกิจโกศล

คุณเกียรติศักดิ์ ชานนนาญ

คุณสมพงษ์ อดุลย์สารพันธุ์

คุณนัยนา โชติสุข

คุณชาติชาย ปุ้ยเปีย

คุณสุพจน์ ศิริพรเลิศกุล

คุณจรงค์ ชันทวรสุทธิ์

คุณกฤษณ์ เกษมธานี

คุณสรณรัชฎ์ กาญจนะวณิช